

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. 369. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-winterchr03val-shoot-idm140679261731568.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

Winthers historiske Kilde er, efter hans egen Meddelelse i »Fire Noveller«, C. P. Rothes »Brave danske Mænds og Qvinders berømmelige Eftermæle« (1753). Det har forundret Borchs Samtid, hvorfra han havde erhvervet sig »de utrolige store Midler«, han kunde efterlade sig. Mange gjorde sig Betænkning derover, nogle mente, at han kunde gøre Guld, andre fandt Forklaringen i et Sagn, der meddeles af Rothe paa følgende Maade: »En Printzesse af det *Mediceiske* Huus var beladt med en ond fierde-Dags Feber. Da ingen kunde skille hende ved samme, paatog vores *Bork* sig at helbrede hende, og var tillige saa lykkelig, at han skaffede Printzessen sin Helbred. Hun fattede herover en meget stor Godhed for ham, jo nogle vil sige, samme skulde have gaaet saa vidt, at hun havde tilbud sig at vilde egte ham, saafremt han vilde resolve sig til at blive Catholsk. Men som han var for vel oplyst i sin Christendom, til at skulde for en skiden Vindings Skyld handle imod sin Samvittighed, afslog han Tilbudet. Da man fornå, at han blev uryggelig i sit Forsæt, beskienkede den *Mediceiske* Familie, og især Printzessen hannem meget rigelig. Dette skal være Grunden til *Borkes* store Midler. - At *Ole Bork* døde ugift er bekiendt, men at han dog engang havde i Sinde at forandre sig, er maaske ey saa lige for alle vitterlig. Der siges han fattede Godhed for et ungt Fruentimmer 370 i en vis geistlig Mands Huus, men som han allerede den Tud var temmelig vel til Alders, har ventelig hans gamle lærde Krop ey saa meget staaet den unge Jomfrue an, som hans mange blanke Dalere. I det mindste synes Udfaldet at give saadant tilkiende: Da han allerede havde givet hende sin Festens Gave, og en Aften vilde gaae fra hende, bliver han var i et stort Speyl, som hang i den Sael, han maatte gaae igiennem, at hans tilkommende Brud, som fulgte ham til Dørs, af en Slags Kaadhed, eller Haanhed over hans aldrende Person, gik og hinkede bag efter ham. Det er tilforn glemt at erindre, at han var noget halt paa den ene Fod, skiønt mig ubekiendt, om han var saa af Fødselen, eller han havde faaet det ved noget Tilfælde. Han fattede imidlertid det, han havde seet i Speylet, til Eftertanke, og som han ey deraf kunde spaae sig meget godt i Fremtiden, skrev han den gode Jomfrue en liden Epistel, og lod hende vide, det han saaledes havde forandret sine Tanker, at han ey alleene ey vilde have hende, men og slet ingen efter hende. Herpaa var det han siden gjorde den skønne Stiftelse, hvorom man nok kan sige: der kommer dog ingen Skade til Land, der jo nogen har godt deraf (II, 352-353).«